

Een dodelijke opleiding

Over het boek

Auteur: Naomi Novik

Vertaler: Karin Breuker

Uitgeverij: Luitingh-Sijthoff

Jaar van uitgave: 2020

Over de maker

Naomi Novik, een Amerikaanse schrijfster met Poolse en Litouwse roots, is al een hele tijd bekend in fantasy-boeken-land met haar reeks Temeraire. Deze boeken spelen zich af ten tijde van Napoleon, maar met een twist: er zijn ook draken mee gemoeid. Naast deze boeiende reeks schreef Novik twee op zichzelf staande fantasy boeken: Ontworteld en Zilvergaren. Ze haalt haar inspiratie uit Poolse sprookjes, Baba Yaga en Tolkien. In een ver verleden programmeerde ze mee aan het computerspel 'Neverwinter Nights', maar stelde ze vast dat schrijven toch meer haar ding was. Ze woont momenteel in New York.

Het boek 'Een dodelijke opleiding' is het eerste deel uit een reeks over Scholomance, een levensgevaarlijke school voor magie. Het werd uit het Engels vertaald door Karin Breuker.

1. VERHAAL

Het verhaal speelt zich af op Scholomance, een school voor jongeren met magische talenten. Als je je echter een Harry Potter kasteel inbeeldt met vriendelijke spoken en gezellige hoekjes, dan heb je het helemaal fout. Op Scholomance zijn geen leerkrachten of vrije dagen, maar moeten de studenten zien te overleven in de gevaarlijke school, waar allerlei monsters die graag magie eten op de loer liggen. De school lijkt wel een eigen willetje te hebben en stuurt zo de studenten bij. Hoofdpersonage Galadriel (zeg maar El) heeft bakken talent, vooral voor de duisterste magie, maar heeft buiten overlevingsstrategieën geen zin om vriendschap te sluiten met haar medestudenten. Tel daar dan nog eens bij dat El's grootmoeder heeft voorspeld dat ze het einde der tijden zal veroorzaken en dat haar klasgenoot Orion er blijkbaar op gebrand is om haar leven telkens te redden... een razend spannend boek waar het gevaar letterlijk om elke hoek loert.

1.1 Verklarend woordenlijstje

In het boek komen heel wat nieuwe woorden voor die de auteur heeft verzonnen om haar wereld vorm te kunnen geven. Dit is erg typerend voor fantasy boeken. Denk maar aan Harry Potter (Dreuzels, Zwerkbal, Zweinstein, ...)! Hier kan je een lijstje vinden dat de wereld van Scholomance verklaart.

Scholomance: De school waar hoofdpersonage El studeert. De school is hermetisch afgesloten en bevindt zich ergens buiten de gewone wereld.

Maleficaria: Een magisch, agressief wezen dat wordt aangetrokken door magie omdat ze ervan leven. Er bestaan heel veel verschillende soorten, de een al groter of feller dan de andere: zieleneters, mimicas, sirenespinnen, ... Ze proberen allemaal de Scholomance binnen te dringen, want tiener-tovenaars hebben heel veel toverkracht in

de aanbidding. Daarom bestaat de Scholomance ook: jonge tovenaars leren omgaan met magie en zo blijven er minder maleficaria over in de buitenwereld.

Mal: Verkorte vorm van maleficaria

Mana: De goede soort toverkracht, die tovenaars aanmaken door moeite te doen (bijvoorbeeld door te sporten, yoga, breien, ...)

Malia: De slechte soort toverkracht, die tovenaars aanmaken door de levenskracht uit levende wezens te trekken.

Malefist: Een tovenaars die malia gebruikt. Je kan dat ook aan hen zien: hun nagels worden zwart, hun ogen wit, ze krijgen vleugels, ...

Kristallen: Hier kunnen tovenaars mana of malia in opslaan om later te gebruiken, als een soort batterij.

Enclave: Een groep magiërs die in de buitenwereld samenwerken en vaak ook heel dicht bij elkaar wonen. Ze maken samen mana aan die ze dan collectief kunnen gebruiken.

Alliantie: Een samenwerkingsverband tussen verschillende studenten in Scholomance.

Alchemist: Een tovenaars die goed is in chemische toverdranken

Artifist: Een tovenaars die goed is in het maken van magische objecten, zoals spiegels, schilden of wapens.

1.2 Personages

Galadriel Higgins (El): een sarcastische en gesloten studente die geen vrienden heeft op Scholomance, hoewel ze erg machtig is. Ze heeft veel talent in duistere magie en krijgt van de school steeds dodelijke en krachtige bezweringen aangereikt, hoewel ze liever eerst de simpele toverspreuken zou leren. Ze groeide op in een commune met haar alleenstaande moeder, die haar leerde om haar boosheid en duisternis in te perken. Bij het begin van het verhaal is ze al bijna drie jaar op Scholomance. Ze verbergt haar grote maar duistere macht van de andere studenten.

Orion Lake: een heldhaftige jongen uit New York die goed is in gevechtsmagie en al veel maleficaria heeft afgemaakt. Omdat zijn ouders uit een grote en machtige enclave komen, heeft hij altijd veel mensen rondom zich, maar hij voelt zich toch vaak eenzaam.

El's moeder Gwen: een hippie in hart en nieren, die El alleen heeft opgevoed zonder de hulp van familie of een enclave. Ze wil enkel goed doen in de wereld en werkt zelfs met 'gewone' mensen samen. Omdat ze bekend is in de tovenaarswereld, houdt El angstvallig geheim dat ze familie zijn.

Aadhya: een onafhankelijke artifist die goed is met speciale materialen en Hindi spreekt. Ze heeft op het einde van het boek een alliantie met El en Liu.

Liu: een dieren- en bezweringsexpert die malia gebruikt via de witte muizen die ze meesmokkelde naar Scholomance. Ze heeft een alliantie met El en Aadhya.

- Wat zou jouw strategie zijn in Scholomance? Zou je malia aantrekken ten koste van je lichaam? Bondgenootschappen sluiten? Bij een grote enclave gaan of net op je eentje werken?
- Zou jij bevriend willen zijn met de El van het begin van het boek? Waarom wel/niet? en met die van het eind van het boek? Met wie zou jij een bondgenootschap aangaan? Wat zou jouw specialiteit zijn?
- Als er een Belgische enclave was, waar zou die dan gevestigd zijn? Waarin zouden wij gespecialiseerd zijn (magie opslaan in chocolade?)?

1.3 Contrast tussen de hoofdpersonages

- Orion en El zijn bijna complete tegenpolen van elkaar. Kan je voorbeelden geven hoe ze van elkaar verschillen? Ben jij meer zoals El of Orion?

Orion

- idealistisch
- gefocust
- komt uit een grote enclave
- veel 'vrienden'
- ...

El

- sarcastisch en cynisch
- eerlijk
- onafhankelijk
- eenzaam
- ...

El's moeder Gwen en Orion lijken wel een beetje op elkaar. Ze zijn beide idealistisch en proberen het goede te zien in de mensheid (en in El).

- Denk je dat El het daarom moeilijk heeft met Orion?
- Hoe denkt El over haar moeder?
- Wat heeft El geleerd van haar moeder?
- Wat heeft ze op het eind van het boek geleerd van Orion?

“Ik besloot dat Orion dood moest nadat hij me voor de tweede keer het leven had gered. Daarvoor liet het me eigenlijk koud wat er met hem gebeurde, maar ik had mijn grenzen. Het was nog tot daaraan toe geweest als hij me echt een buitengewoon aantal keren had gered, tien of dertien keer of zo – dertien is een getal met aanzien. Orion Lake, mijn persoonlijke bodyguard: daar had ik mee kunnen leven. Maar we zaten intussen al bijna drie jaar in de Scholomance, en hij had nooit eerder de neiging gehad om mij een speciale behandeling te geven..” (p.7)

- De eerste zinnen van het boek zetten direct de toon. Wat leer je uit die eerste zinnen? Wie zijn de personages? Wat gebeurt er? Wat voor hoofdpersonage hebben we? Hoe staat ze in het leven? Waar speelt het verhaal zich af?
- Lees jij soms de eerste paar zinnen van een boek om te beslissen of je het goed gaat vinden? Kan je dat beslissen op de eerste pagina of geef je het boek liever wat meer tijd?

2. VERWERKING

2.1 Thema's

Anders zijn

Zowel El als Orion hebben het moeilijk om hun plaats te vinden in Scholomance en in de echte wereld. El is een eenzaat die altijd al weinig contact had met de buitenwereld en er zich dus van af keert. Orion doet net het omgekeerde en probeert wel overal bij te horen, maar dat lukt hem niet steeds. Hoe zijn ze anders dan de anderen? Waar zijn ze eigenlijk net hetzelfde als de anderen?

Ambitie

De meeste personages in dit boek zijn ambitieus. Ze willen graag de beste zijn, maar hun omgeving dwingt hen ook wel om dat te doen. Sommige doen zelfs de (gevaarlijke) klusjes van een andere student om zich bij een Verbond te kunnen aansluiten. Ben jij ook ambitieus? Kan iemand te ambitieus zijn, of net niet ambitieus genoeg?

Goed en kwaad

Als je de personages uit dit boek in een andere omgeving zou zetten, zouden ze de boze heks zijn, de slechte magiër of de gevaarlijke wetenschapper. In Scholomance is het wel doodnormaal om wezens die om de hoek loeren een kopje kleiner te maken of je eigen hachje te redden in een levensbedreigende situatie. Echter, de spreuken die El aantrekt zijn toch van een ander kaliber. Vanaf wanneer ben je goed of slecht? Kan je in dit boek de personages onder het label 'goed' of 'kwaad' stoppen? Kan je omgeving bepalen of je iets erg vindt of niet?

2.2 Een donkere Harry Potter

- In heel wat recensies op Hebban.nl lees je dat de uitgeverij dit boek aan de man probeerde te brengen door de slagzin 'een donkere Harry Potter'. Zie je de gelijkenissen of vind je het helemaal anders?

Gelijkenissen

- Magische school
- als baby 'achtergelaten' hoofdpersonage
- Hoofdpersonage is de uitverkorene
- Dapper hoofdpersonage
- ...

Verschillen

- Geen leerkrachten op school in Scholomance
- El heeft nog haar moeder in Scholomance
- Levensgevaarlijke omgeving in Scholomance
- in Scholomance zit geen duidelijke grens tussen goed en kwaad, in Harry Potter wel
- ...

2.3 Creatieve verwerking

El geeft duidelijk aan dat je in de school enkel overleeft als je de regels goed volgt. De meeste studenten hebben informatie gekregen van hun ouders of medeleerlingen, of ze ontdekken tot hun scha en schande wat er allemaal mis kan gaan. Zou je een reglement voor Scholomance kunnen opstellen? Maak het helemaal leuk en schrijf je reglement uit op ouderwets papier, verschroei de randjes een beetje, gebruik een pen met echte inkt, ...

Voorbeelden

- niet in slaap vallen in de bib: de studieplekjes verschuiven soms plots van plaats.
- kijk niet te lang naar een boek in een taal die je niet kent, want anders neemt de school aan dat je die taal wil leren en krijg je enkel nog bezweringen in die taal.
- bekijk al het eten voor je het in je mond stopt: het kan best giftig zijn.
- doe je onderhoudstaken binnen de week, anders kan je de cafetaria niet meer in.
- lang haar is een doelwit voor maleficaria en aangezien de badkamers extreem gevaarlijk zijn, knip je de boel beter helemaal af.
- ...

3. VERDER LEZEN

- De Magiërs / Lev Grossman (Karakter, 2010)
- Tussen de beesten en wilde rozen / Ashley Poston (Van Goor, 2020)
- Het negende huis / Leigh Bardugo (Boekerij, 2020)
- Vernietiging / Jeff Vandermeer (De Bezige Bij, 2018)
- Pride & Prejudice & Zombies / Seth Grahame-Smith (Contact, 2010)
- Wicked (slecht): over het leven van de slechte heks van het Westen / Gregory Maguire (De Vliegende Hollander, 2010)

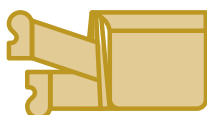
4. BRONNEN

https://nl.wikipedia.org/wiki/Naomi_Novik

<https://www.naominovik.com/>

<https://www.hebban.nl/boek/een-dodelijke-opleiding-naomi-novik#total=10>

<https://the-bibliofile.com/a-deadly-education-synopsis-chapter-summary/>

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.